

Brussel, 28.2.2025
COM(2025) 58 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE
over ARACHNE - Toepassing voor GLB-uitgaven

Arachne

Arachne is een geïntegreerd IT-instrument dat door de Europese Commissie is ontwikkeld voor datamining, dataverrijking en risicoscores. Arachne heeft tot doel de autoriteiten van de lidstaten de beschikking te geven over een operationeel instrument om risico's in kaart te brengen en hen te ondersteunen bij hun administratieve controles en beheerscontroles.

Lijst van afkortingen

GLB — Gemeenschappelijk landbouwbeleid

DG AGRI — Directoraat-generaal Landbouw en Plattelandsontwikkeling

ELGF — Europees Landbouwgarantiefonds

Elfpo — Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling

GBCS — Geïntegreerd beheers- en controlesysteem (geïntegreerd systeem overeenkomstig artikel 65, lid 2, van Verordening (EU) 2021/2116)

Niet-GBCS — Alle GLB-maatregelen en -interventies in het kader van Verordening (EU) 2021/2115 die niet onder bovengenoemd geïntegreerd systeem vallen

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
1.1.	Achtergrond en context	3
1.2.	Doelstellingen en reikwijdte van het verslag.....	4
2.	Maatregelen van de Commissie om het gebruik van Arachne voor het GLB mogelijk te maken en te bevorderen.....	5
3.	Stand van zaken: huidig gebruik van het datamininginstrument	5
3.1.	Overzicht van de uitvoering en uitrol van het instrument	5
3.2.	Functionaliteit en prestaties van het instrument	9
4.	Gebruik door de lidstaten volgens de vragenlijst: kansen en uitdagingen	9
5.	Interoperabiliteitsbeoordeling	13
5.1.	Technische interoperabiliteit	13
5.2.	Semantische interoperabiliteit	13
5.3.	Organisatorische interoperabiliteit	13
6.	Verdere stappen en vooruitzichten	15
6.1.	Verdere stappen	15
6.2.	Langetermijnperspectief	16

1. INLEIDING

1.1. Achtergrond en context

In artikel 59, lid 2, van Verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad¹ is het volgende bepaald: “[...] de Commissie [stelt aan de lidstaten] een datamininginstrument beschikbaar teneinde de risico’s met betrekking tot projecten, begunstigden, contractanten en contracten te beoordelen, de administratieve lasten te minimaliseren en de financiële belangen van de Unie doeltreffend te beschermen. [...] Uiterlijk in 2025 legt de Commissie een beoordelingsverslag van het gebruik van het centrale datamininginstrument en de interoperabiliteit ervan voor, met het oog op het algemene gebruik ervan door de lidstaten.”

De lidstaten moeten efficiënte beheers- en controlesystemen opzetten waarmee naleving van de Uniewetgeving inzake interventies van de Unie gewaarborgd wordt. De nodige maatregelen moeten worden getroffen om de goede werking van hun beheers- en controlesysteem en de wettigheid en regelmatigheid van de bij de Commissie gedeclareerde uitgaven te waarborgen. Wat de landbouwfondsen van de EU (ELGF en Elfpo) betreft, zijn de betaalorganen verantwoordelijk voor de uitbetaling van GLB-uitgaven en zetten zij dus de beheers- en controlesystemen op op het niveau van de lidstaat of op gelijkwaardig bestuursniveau.

In dit verband moet de Commissie een datamininginstrument beschikbaar stellen om de lidstaten te helpen efficiënte beheers- en controlesystemen voor het GLB in te voeren. Om aan deze wettelijke verplichting te voldoen, heeft de Commissie ervoor gekozen gebruik te maken van het instrument Arachne.

Arachne is een geïntegreerd IT-instrument voor datamining en risicoscores met dataverrijking dat door de Europese Commissie is ontwikkeld. Het doel ervan is de lidstaten te ondersteunen bij hun administratieve controles en beheerscontroles. Met behulp van Arachne kunnen de gegevens worden aangevuld met openbaar beschikbare informatie om aan de hand van een reeks risico-indicatoren vast te stellen welke projecten, begunstigden, contracten, contractanten en subcontractanten vatbaar zijn voor risico’s op fraude, belangenconflicten of andere onregelmatigheden². Het instrument beoordeelt echter niet het individuele gedrag van de ontvangers van fondsen en sluit begunstigden of potentiële begunstigden niet automatisch uit van EU-middelen. Het instrument stuurt

¹ Verordening (EU) 2021/2116 van het Europees Parlement en de Raad van 2 december 2021 inzake de financiering, het beheer en de monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1306/2013 (PB L 435 van 6.12.2021, blz. 187).

² Onder “onregelmatigheid” wordt verstaan: elke inbreuk op het Gemeenschapsrecht die bestaat in een handeling of een nalaten van een marktdeelnemer waardoor de algemene begroting van de Gemeenschappen of de door de Gemeenschappen beheerde begrotingen worden of zouden kunnen worden benadeeld, hetzij door de vermindering of het achterwege blijven van ontvangsten uit de eigen middelen, die rechtstreeks voor rekening van de Gemeenschappen worden geïnd, hetzij door een onverschuldigde uitgave (artikel 1, lid 2, van Verordening (EG, Euratom) 2988/95 van de Raad).

Fraude is een opzettelijk gepleegde onregelmatigheid en een strafbaar feit. Bij de melding van een onregelmatigheid aan de Commissie moeten de lidstaten in elk geval aangeven of fraude wordt vermoed of is vastgesteld.

risicowaarschuwingen naar de betaalorganen om hun beheerscontroles te verrijken, maar levert hun geen bewijs van fouten, onregelmatigheden of fraude.

Met het oog op de uitvoering van de GLB-interventies en -maatregelen wordt het gebruik van Arachne belangrijk bij de risicoanalyse die op het niveau van de betaalorganen moet worden uitgevoerd voor hun belangrijkste functies en meer bepaald voor hun procedures voor fraudepreventie, -opsporing en -beheersing. De betaalorganen moeten ervoor zorgen dat de risicoverslagen van Arachne worden gebruikt in combinatie met andere gegevens die beschikbaar zijn in de beheers- en controlesystemen van het GLB op nationaal niveau en dat het gebruik van het instrument in hun procedures wordt geïntegreerd.

Om het risico voor de financiële belangen van de EU in kaart te brengen en vast te stellen, worden de operationele gegevens van de betaalorganen doorgestuurd naar Arachne. Deze gegevens omvatten informatie over begunstigen, projectpartners, subcontractanten, dienstverleners, consortiumleden en andere betrokken partijen. Vervolgens worden deze operationele gegevens in Arachne verder aangevuld met informatie uit externe gegevensbronnen, de Orbis- en de World Compliance-databank, die officieel gepubliceerde en openbaar beschikbare gegevens over de betrokken ondernemingen en personen bevatten.

Orbis verstrekt informatie over ondernemingen, zoals financiële gegevens, adressen, historische gegevens en informatie over aandeelhouders, management en medewerkers op sleutelposities. World Compliance verschaft informatie over bijvoorbeeld de profielen van politiek prominente personen, hun families en hun medewerkers; een sanctielijst, waarop personen en bedrijven met de hoogste risicoclassificatie staan; en een handhavinglijst, met informatie die is ontvangen van regelgevende en overheidsinstanties en de inhoud van waarschuwingen en maatregelen tegen personen en ondernemingen.

De Europese Commissie biedt Arachne kosteloos aan betaalorganen aan en verzorgt technische bijstand en opleiding in de lidstaten.

1.2. Doelstellingen en reikwijdte van het verslag

Dit verslag heeft tot doel het huidige gebruik van Arachne voor het GLB en de interoperabiliteit ervan met de thans door de lidstaten gebruikte instrumenten en systemen te beoordelen en aanbevelingen te doen voor het toekomstige gebruik ervan.

Ter voorbereiding van dit verslag hebben de diensten van de Commissie (DG AGRI) in juli 2024 naar alle lidstaten een vragenlijst gestuurd over het gebruik van Arachne en de interoperabiliteit ervan. De lidstaten werd om informatie gevraagd over hun gebruik van het systeem. Daarnaast werden zij verzocht om met suggesties te komen voor verbeteringen of voorschriften die het gebruik van Arachne zouden vergemakkelijken. De resultaten van deze vragenlijst zijn aan de lidstaten gepresenteerd tijdens een bijeenkomst van de deskundigengroep op 20 september 2024 en de resultaten van de besprekingen maken deel uit van dit verslag.

Het verslag bestaat uit zes delen. In deel 2 worden de maatregelen toegelicht die de Commissie heeft getroffen om het gebruik van Arachne mogelijk te maken en te bevorderen. In de delen 3 en 4 van het verslag wordt de huidige stand van zaken

beschreven en worden de kansen en uitdagingen in verband met het gebruik van Arachne geschetst. In deel 5 wordt ingegaan op de interoperabiliteit met de huidige instrumenten die door de lidstaten worden gebruikt. In het laatste deel van het verslag worden de volgende stappen en het langetermijnperspectief met betrekking tot het gebruik van Arachne beschreven, met een visie voor de toekomstige ontwikkeling en uitrol van het instrument.

2. MAATREGELEN VAN DE COMMISSIE OM HET GEBRUIK VAN ARACHNE VOOR HET GLB MOGELIJK TE MAKEN EN TE BEVORDEREN

Overeenkomstig het wetgevingskader onderneemt de Commissie verschillende acties om het gebruik van Arachne door de lidstaten voor de GLB-uitgaven te bevorderen en mogelijk te maken.

Om het gebruik van het instrument voor de GLB-uitgaven mogelijk te maken, heeft de Commissie in 2021 de specificaties voor de ontwikkeling (uiteindelijke eigenaar en andere risicoscores die relevant zijn voor de GBCS-betalingen) vastgesteld. De belangrijkste ontwikkeling betrof een functie om het automatisch uploaden en downloaden van gegevens mogelijk te maken, gezien de grote hoeveelheid betalingsgegevens in het kader van het GBCS. De functie voor het automatisch uploaden van gegevens werd in februari 2024 beschikbaar gesteld. De functie voor het automatisch downloaden wordt op het moment van opstellen van dit verslag getest door sommige lidstaten.

Hierbij verzorgde de Commissie voortdurend opleidingen en helpdeskfuncties voor de autoriteiten van de lidstaten, zowel voordat zij het instrument in gebruik namen als tijdens het gebruik ervan. Daarnaast werden besprekingen en uitwisselingen van beste praktijken georganiseerd tijdens bijeenkomsten van deskundigengroepen voor horizontale kwesties in verband met het GLB (bv. op 20 september 2024, gehouden voor de autoriteiten van de lidstaten, voornamelijk betaalorganen) en het leernetwerk van de betaalorganen (subgroep fraudebestrijding en belangenconflicten), alsook verdere bilaterale besprekingen en workshops op verzoek van de lidstaten.

Het merendeel van deze besprekingen had betrekking op fraudebestrijding, belangenconflicten, alsook beleid en procedures van de betaalorganen op het gebied van ontwijking.

Deze inspanningen zullen worden voortgezet totdat de volwaardige inzet van Arachne voor de GLB-uitgaven is bereikt.

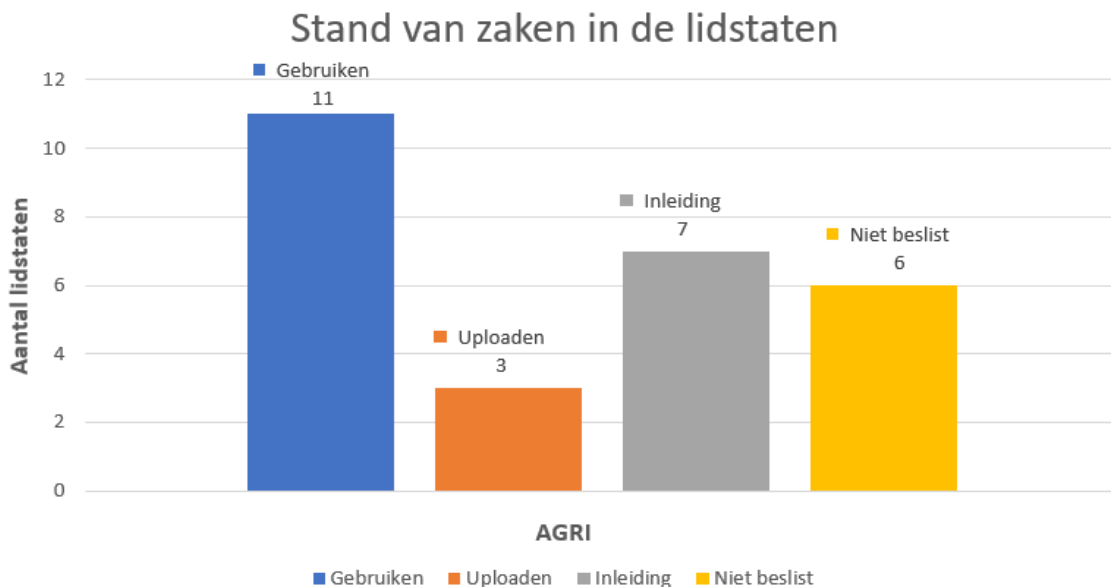
3. STAND VAN ZAKEN: HUIDIG GEBRUIK VAN HET DATAMININGINSTRUMENT

3.1. Overzicht van de uitvoering en uitrol van het instrument

Om de gegevens van Arachne te ordenen en te beheren wordt gebruikgemaakt van een entiteit-relatiemodel. In het systeem worden interne gegevens van de lidstaten en externe gegevens uit bronnen als Orbis en World Compliance geïntegreerd. Vervolgens worden de

gegevens vergeleken en verrijkt om risicoscores voor projecten en contracten te berekenen, waardoor de gebruiker een gedetailleerde risico-evaluatie voor de gevraagde gegevens krijgt. Daarnaast omvat het systeem een gebruikersbeheermodule voor gegevensisolatie en -authenticatie.

Statistieken over het gebruik van Arachne voor het GLB³

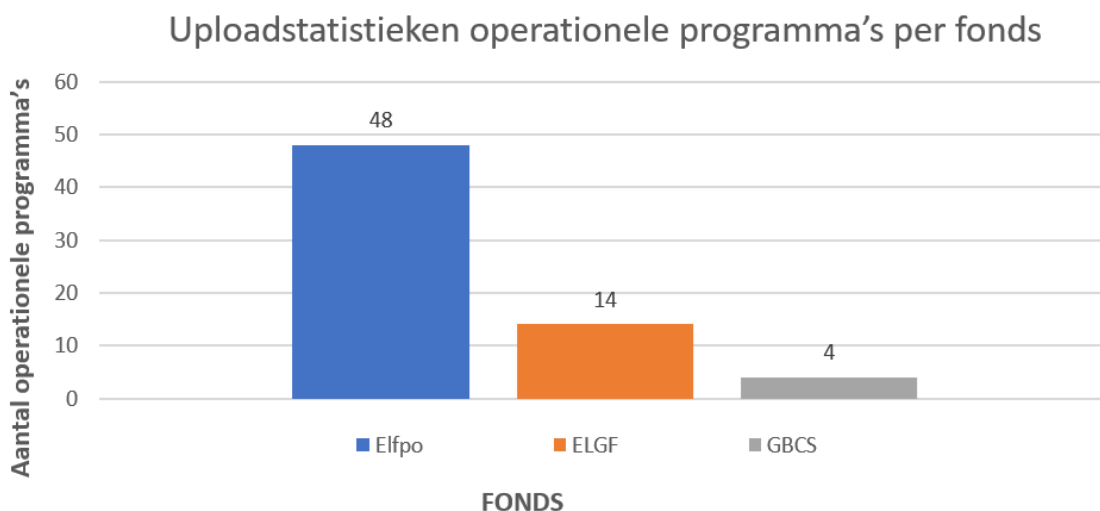
Wat de GLB-uitgaven betreft, blijkt uit het diagram dat elf lidstaten het volledige potentieel van het instrument benutten (uploaden en gebruiken). Er zijn nog drie andere lidstaten die al gegevens uploaden naar het instrument. Zij maken echter nog geen gebruik van de verrijkte gegevens van Arachne. Zeven lidstaten hebben alleen een inleidende opleiding gevolgd en moeten het instrument nog in gebruik nemen en gegevens uploaden. De overige zes lidstaten verzochten ten tijde van de opstelling van dit verslag om de inleidende opleidingen.

Drie van de elf lidstaten die Arachne gebruiken, testen momenteel de mogelijkheden van het instrument voor GBCS-interventies in het kader van het ELGF.

Wat de fasen “Gebruiken en uploaden” en “Uploaden” betreft, werd Arachne voor de programmeringsperiode 2014-2022 gebruikt in het kader van 17 plattelandsontwikkelingsprogramma’s. Voor de huidige periode 2023-2027 wordt het instrument al gebruikt voor uitgaven voor plattelandsontwikkeling in het kader van één strategisch GLB-plan. Het gaat hierbij om 167 731 projecten en 139 911 begunstigden.

³ Bron: Arachne-statistieken — september 2024.

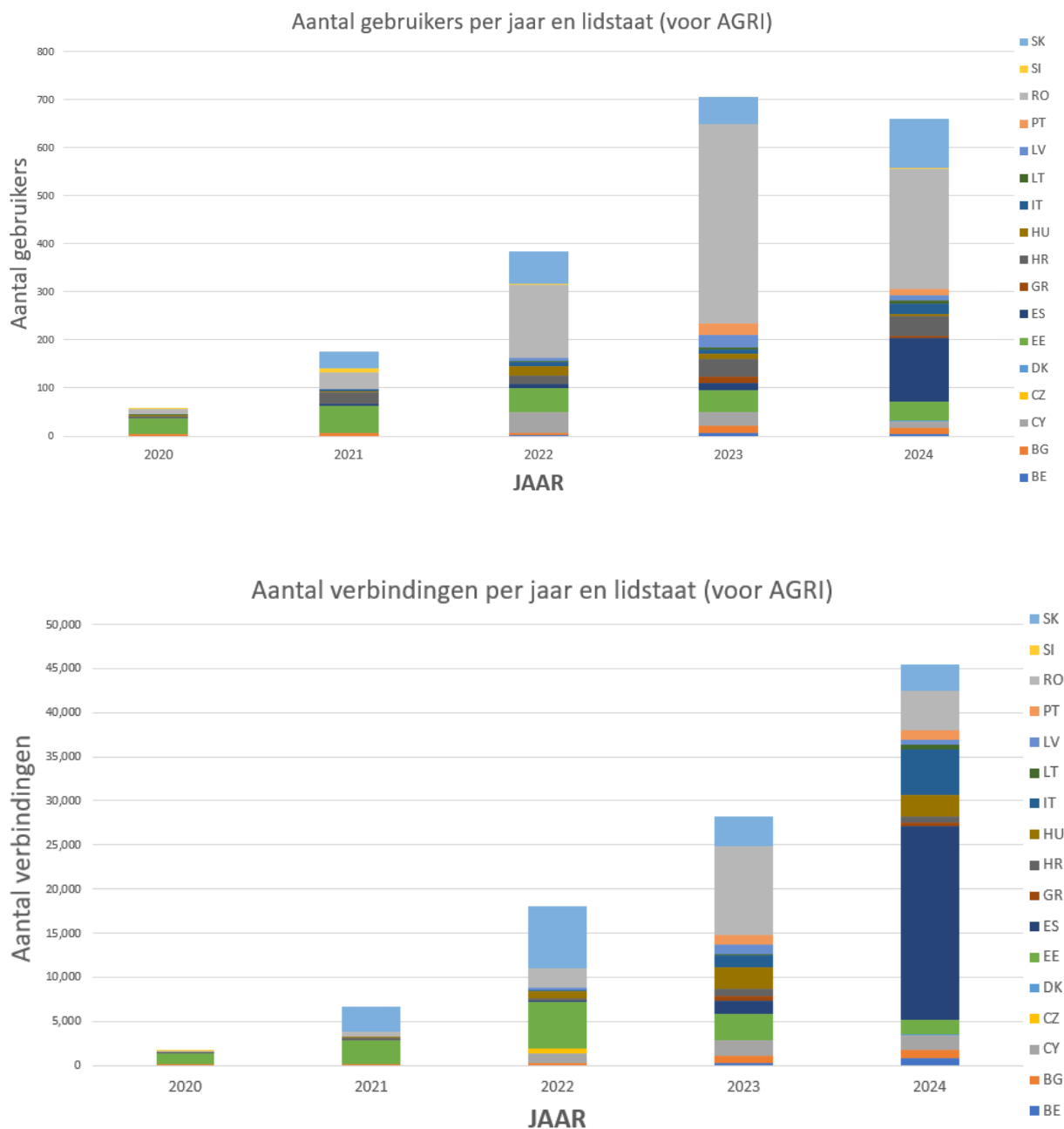
Statistieken over het uploaden van GLB-gegevens⁴

Het potentieel van het instrument ligt in de verrijkte databanken. Dit proces moet nog verder worden voltooid met het volledig uploaden van alle gegevens door de lidstaten voor alle fondsen. De databanken die in Arachne worden gebruikt, zijn sectoroverschrijdend en vullen elkaar aan. Om de mogelijkheden van het instrument te benutten, moeten de lidstaten gegevens uploaden. Uit bovenstaande statistieken blijkt dat in Arachne reeds gegevens uit diverse programma's voor plattelandsontwikkeling en marktmaatregelen in het kader van het GLB worden verzameld. Het uploaden van gegevens over GBCS-betalingen is echter nog maar net begonnen, mede doordat de automatische uploadfunctie, die noodzakelijk is voor het uploaden van GBCS-gegevens, pas in februari 2024 beschikbaar kwam.

⁴ Bron: Arachne-statistieken — september 2024.

Statistieken over het gebruik van Arachne door gebruikers op landbouwdepartementen⁵

Uit de statistieken blijkt duidelijk dat niet alle lidstaten die gegevens aan het instrument verstrekken, het systeem gebruiken, hoewel het aantal gebruikers en het aantal verbindingen met het instrument in de loop der jaren geleidelijk zijn toegenomen wat betreft de GLB-uitgaven. De lidstaten leveren aanzienlijke inspanningen om gegevens te

⁵ Bron: Arachne-statistieken — november 2024. Gebruikersstatistieken zijn gebaseerd op gebruikersprofielen. In de lijst zijn gebruikers opgenomen met toegang tot ten minste één landbouwprogramma. Wanneer gebruikers verbinding maken met Arachne, kan echter niet worden bepaald tot welk specifiek project of programma zij toegang hebben. Als een gebruiker toegang heeft tot zowel een landbouwprogramma als een ESIF-programma, verschijnt deze dus in de lijst van GLB-gebruikers. Bijgevolg kan het aantal geregistreerde sessies en acties overschat zijn, aangezien de mogelijkheid bestaat dat de gebruiker alleen voor ESIF-projecten verbinding maakt.

verstrekken. De Commissie zal de lidstaten blijven aanmoedigen om het potentieel van Arachne verder te benutten, d.w.z. het instrument te gebruiken voor de risicobeoordeling van de betaalorganen en de procedures voor fraudepreventie, -opsporing en -beheersing.

3.2. Functionaliteit en prestaties van het instrument

Arachne is een krachtig instrument dat tot doel heeft hoogwaardige risico-indicatoren te verstrekken en zo de beheersverificaties te verbeteren. Daartoe wordt een uitgebreide en volledige databank opgezet van projecten die in het kader van EU-fondsen worden uitgevoerd, waarbij de gegevens worden verrijkt met openbaar beschikbare informatie. Wat het gebruik van het instrument voor de GLB-uitgaven betreft, is de belangrijke functionaliteit voor het automatisch uploaden en downloaden van gegevens in de loop van 2024 beschikbaar gekomen. Om deze functionaliteit voor het automatisch uploaden en downloaden van grootschalige GBCS-gegevens te kunnen gebruiken, moeten de lidstaten echter software ontwikkelen. De lidstaten hebben tot dusver vier keer GBCS-gegevens geüpload. Twee lidstaten zijn op dit ogenblik bezig met het testen van automatische downloads van gegevens uit Arachne. De overige downloads voor zowel GBCS- als niet-GBCS-uitgaven werden handmatig uitgevoerd.

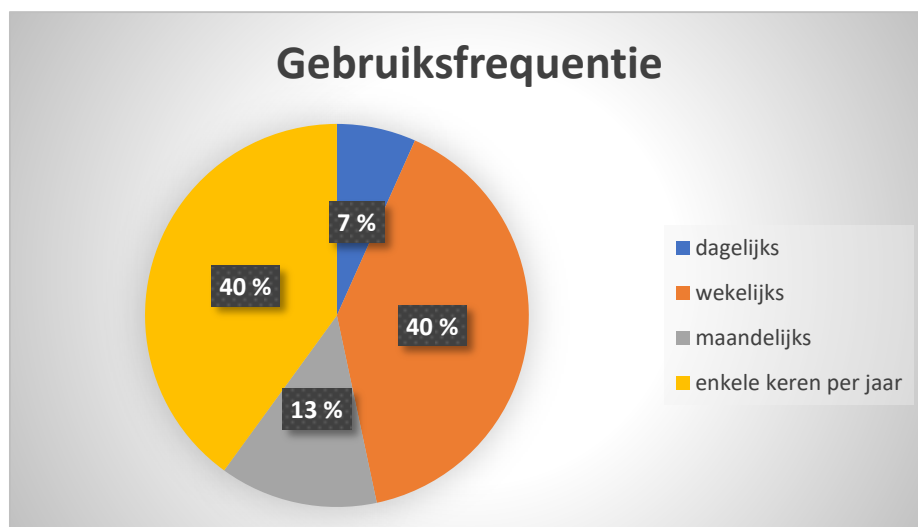
Het grote aantal risico-indicatoren dat Arachne produceert, zorgt soms voor hoofdbreken, waardoor het instrument zonder een grondige kennis ervan moeilijk te gebruiken is. Bovendien kan het lang duren voordat het instrument resultaten genereert. Na het uploaden van gegevens worden de resultaten wekelijks verstrekt. Deze termijn kan echter leiden tot extra vertragingen in het goedkeuringsproces van het betaalorgaan.

4. GEBRUIK DOOR DE LIDSTATEN VOLGENS DE VRAGENLIJST: KANSEN EN UITDAGINGEN

Zoals reeds vermeld, heeft de Commissie in juli-augustus 2024 door middel van een vragenlijst onderzoek gedaan naar het gebruik van Arachne om input te verkrijgen voor de toekomstige projectacties teneinde beter tegemoet te komen aan de behoeften van de lidstaten.

In totaal werden er 25 reacties ontvangen die werden opgesteld op het niveau van de lidstaten (die diverse betaalorganen vertegenwoordigen) of op het niveau van een betaalorgaan. 15 lidstaten/betalorganen (60 %) gaven aan Arachne te gebruiken. Voor 8 van hen (53 %) is het gebruik van Arachne verplicht op grond van hun interne procedures. Wat de gebruiksfrequentie betreft, blijkt uit deze 15 reacties dat 1 lidstaat/betalorgaan (7 %) Arachne elke dag gebruikt, 40 % daarvan elke week en nog eens 2 lidstaten/betalorganen ten minste elke maand.

Frequentie van het gebruik van Arachne bij 15 lidstaten/betaalorganen (GLB)⁶

Voor de EU-landbouwfondsen zijn de betaalorganen de belangrijkste gebruikers van Arachne. In de helft van de gemelde gevallen maken echter ook de certificerende instanties, die belast zijn met de certificering van de beheers- en controlesystemen van de betaalorganen, gebruik van Arachne.

27 % van de betaalorganen die momenteel Arachne gebruiken en aan de vragenlijst hebben deelgenomen, gaf aan het instrument te gebruiken voor zowel GBCS- als niet-GBCS-uitgaven, terwijl de overige betaalorganen dit alleen gebruiken voor niet-GBCS-uitgaven.

Arachne wordt overwegend gebruikt voor het opsporen van fraude, belangenconflicten en dubbele financiering. De belangrijkste gebruikte indicatoren hebben betrekking op het vaststellen van verbanden tussen verschillende belanghebbenden, de concentratie van steun, de redelijkheid van kosten, andere waarschuwingen wegens wanbetaling en reputatieschade alsook indicatoren voor kmo's en start-ups.

⁶ Bron: vragenlijst van de Commissie over het gebruik van Arachne — juli 2024.

Gebruik van Arachne

De betaalorganen die Arachne gebruikten, gaven aan het instrument voornamelijk te gebruiken om de subsidiabiliteitsvoorwaarden te verifiëren en de steekproef van hun controles ter plaatse te verkrijgen. Een derde van deze betaalorganen gaf aan onregelmatigheden en fraude te hebben vastgesteld op basis van informatie van Arachne, en een overgrote meerderheid is tevreden over het gebruik ervan.

Niettemin hebben de betaalorganen die Arachne gebruiken diverse verbeterpunten gesignaleerd, met betrekking tot het gebruiksgemak ervan (meer intuïtieve interface, schermen en dashboardfuncties, verbetering van de zoekmogelijkheden), de beschikbaarheid van gegevens (snellere beschikbaarheid van vollediger en vaker geüploade gegevens) en de output van het instrument (ontwikkeling van de kmo-module, verbetering van de gegenereerde verslagen). In het algemeen werd het gemak waarmee de gegevens uit Arachne kunnen worden geëxtraheerd met het oog op de integratie in de systemen van de betaalorganen laag ingeschat, en slechts de helft van de betaalorganen die Arachne gebruikten, verklaarde bereid te zijn de software voor het uploaden en downloaden van GBCS-gegevens te ontwikkelen.

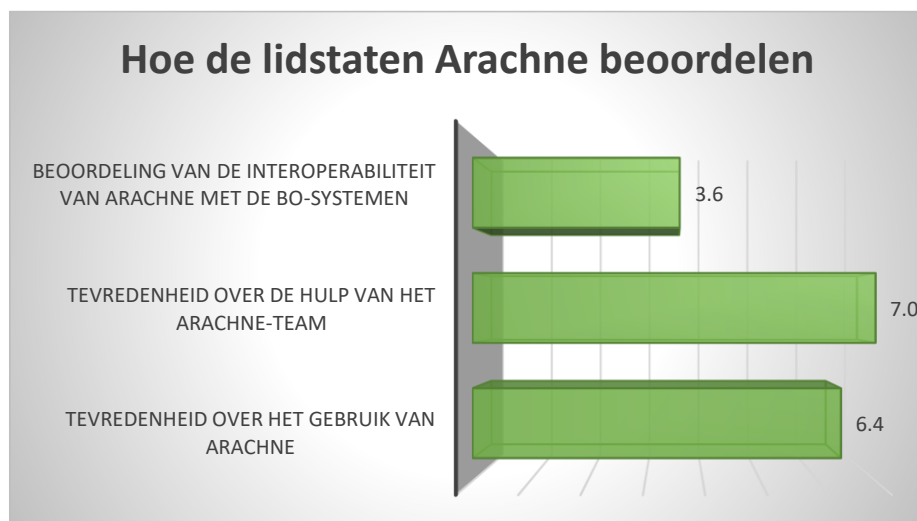
Geen van de betaalorganen die aangaven Arachne niet te gebruiken, heeft dit in het verleden gebruikt en zeven (70 %) van hen zijn voornemens dit in de toekomst wel te gaan doen, waarvan vijf voor zowel GBCS als niet-GBCS. De beschikbare technische capaciteiten van de betaalorganen vormen een beperking voor de helft van de organen, wat in sommige gevallen de reden is waarom het gebruik van Arachne alleen voor niet-GBCS-uitgaven wordt overwogen.

Tot slot gaf de helft van alle betaalorganen die meewerkten aan de vragenlijst aan gebruik te maken van andere datamininginstrumenten op nationaal niveau of risicofactoren te integreren in andere IT-systemen van het betaalorgaan. Sommige van deze betaalorganen

⁷ Bron: vragenlijst van de Commissie over het gebruik van Arachne — juli 2024.

verbeteren de beschikbaarheid van nationaal relevante historische gegevens van hun instrumenten, in tegenstelling tot Arachne.

Algemene tevredenheid over het gebruik van Arachne (GLB)⁸

Deze samengevatte resultaten zorgen voor beter inzicht in de uitdagingen en obstakels waarvoor de lidstaten zich gesteld zien bij het gebruik van Arachne voor de landbouwfondsen van de EU. Deels worden deze kwesties reeds aangepakt via het Commissiebrede project voor het Arachne-instrument (bv. de verbetering van de interface, de uitbreiding van de functionaliteit, de efficiëntie van het uploaden van gegevens of de verbetering van Arachne-verslagen) of via de lopende ontwikkeling van Arachne door de Commissie (bv. de kmo-module).

Interoperabiliteitsproblemen en technische capaciteiten zijn aangemerkt als belangrijke hinderpalen die de lidstaten en het DG AGRI moeten aanpakken om een efficiënt gebruik van Arachne mogelijk te maken (zie ook de verdere analyse in dit verband in deel 5). Dit is ook een prioriteit van de Commissie die is vastgesteld in artikel 36, lid 6, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad⁹.

Tegelijkertijd blijkt duidelijk uit de vragenlijst dat men positief gestemd is over het huidige nut en het gebruik van Arachne. Een en ander zal aanzienlijk worden versterkt door de verplichte verstrekking van gegevens zoals ook in de bovengenoemde verordening is bepaald. De beschikbaarheid van de informatie van alle lidstaten zal het datamininginstrument van de Commissie aanzienlijk verrijken en het mogelijk maken de problemen aan te pakken waarmee betaalorganen worden geconfronteerd in verband met onvolledige en niet-geactualiseerde gegevens. Net als bij een virtueuze cirkel zal dit naar verwachting leiden tot een algemener gebruik door de lidstaten voor zowel GBCS- als niet-GBCS-uitgaven. Overeenkomstig de genoemde bepaling en in samenhang met de antwoorden op de vragenlijst zal de Commissie in de eerste plaats nauw samenwerken met de betaalorganen om de potentiële functionaliteit van Arachne voor GBCS-uitgaven nader

⁸ Bron: vragenlijst van de Commissie over het gebruik van Arachne — juli 2024.

⁹ Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (herschikking) (PB L, 2024/2509, 26.9.2024).

te onderzoeken en de interoperabiliteit van de nationale systemen met het datamininginstrument van de Commissie te bevorderen.

5. INTEROPERABILITEITSBEOORDELING

5.1. Technische interoperabiliteit

Arachne is ontworpen voor het uitwisselen van gegevens met andere systemen en gegevensbronnen met gebruikmaking van het xml-formaat. Dit formaat wordt op grote schaal gebruikt en aanvaard, waardoor de integratie van het instrument in andere systemen wordt vergemakkelijkt. De technische architectuur van het instrument maakt het mogelijk gegevensvelden over te dragen in overeenstemming met de vereiste reikwijdte van Arachne.

De mogelijkheden om het instrument met andere systemen en gegevensbronnen te gebruiken, worden verder versterkt door de verlening van technische ondersteuning door de diensten van de Commissie voor de eerste installatie van het risicoscore-instrument van Arachne en door technische ondersteuning om het betaalorgaan in staat te stellen gegevens in het vereiste xml-formaat te verzenden.

5.2. Semantische interoperabiliteit

Het vermogen van Arachne om gegevens uit verschillende bronnen te begrijpen en te interpreteren is van essentieel belang voor een doeltreffend gebruik ervan. Het instrument maakt voor de analyse van gegevens gebruik van een op risicoscores gebaseerde benadering, wat de harmonisatie en standaardisering van gegevens uit verschillende bronnen vereist.

De semantische interoperabiliteit van het instrument wordt bevorderd door gebruik te maken van externe gegevensbronnen, Orbis, sanctielijsten en World Compliance. Deze gegevensbronnen worden officieel gepubliceerd en zijn openbaar toegankelijk, waardoor een hoog niveau van gegevenskwaliteit en betrouwbaarheid wordt gewaarborgd.

De diensten van de Commissie hebben tevens een speciale website opgezet¹⁰ om het proces en het doel van de gegevensanalyse toe te lichten, met informatie over gegevensbescherming en de rechten van betrokkenen. Deze website maakt een algemeen begrip van de in het instrument gebruikte gegevens mogelijk, waardoor de harmonisatie en standaardisering van gegevens uit verschillende bronnen wordt vergemakkelijkt.

De semantische interoperabiliteit van het instrument zou echter verder kunnen worden verbeterd door gemeenschappelijke gegevensnormen en -formaten te ontwikkelen voor de uitwisseling van gegevens tussen verschillende systemen en gegevensbronnen. Dit zou de integratie van het instrument in andere systemen ten goede komen en de consistentie en nauwkeurigheid waarborgen van de gegevens die worden gebruikt in de op risicoscores gebaseerde benadering.

Over het geheel genomen geeft het risicoscore-instrument van Arachne blijk van een goed niveau van technische en semantische interoperabiliteit.

¹⁰ [Europees Sociaal Fonds Plus \(ESF+\) — Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Inclusie — Europese Commissie.](#)

5.3. Organisatorische interoperabiliteit

De integratie van Arachne in bestaande werkstromen en processen is van het allergrootste belang voor de doeltreffende invoering en toepassing ervan door beheersautoriteiten. In dit gedeelte wordt de organisatorische interoperabiliteit van het instrument geëvalueerd en worden eventuele organisatorische of culturele belemmeringen voor de invoering in kaart gebracht.

Integratie in bestaande werkstromen en processen

Arachne is bedoeld om betaalorganen te ondersteunen bij hun beheersverificatieprocessen, zoals beschreven in artikel 125, lid 4, punt c), van Verordening (EU) nr. 1303/2013 van het Europees Parlement en de Raad¹¹. De integratie van het instrument in bestaande werkstromen en processen wordt vergemakkelijkt door de verlening van ondersteuning en begeleiding door de diensten van de Commissie aan betaalorganen.

De gebruikershandleiding en het opleidingsmateriaal van het instrument zijn bedoeld om de betaalorganen te helpen om het instrument in hun bestaande werkstromen en processen te integreren. De diensten van de Commissie bieden ook voortdurende ondersteuning om ervoor te zorgen dat het instrument doelmatig wordt ingezet, met inbegrip van adviezen over de wijze waarop het instrument in de dagelijkse beheersverificatieprocessen kan worden geïntegreerd.

Organisatorische of culturele belemmeringen voor invoering

In weerwil van het ontwerp van het instrument en de steun die beschikbaar is voor de integratie ervan in bestaande werkstromen en processen, kunnen er organisatorische of culturele belemmeringen voor de invoering zijn. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat betaalorganen hun bestaande werkstromen en processen moeten aanpassen aan de op risicoscores gebaseerde benadering van het instrument.

Daarnaast kan het gebruik van het instrument veranderingen in de organisatiecultuur van de betaalorganen vergen, zoals een grotere nadruk op risicobeheer en gegevensgestuurde besluitvorming.

Voordelen van de invoering

Ondanks de mogelijke belemmeringen voor de invoering biedt Arachne de betaalorganen verscheidene voordelen, waaronder:

- grotere efficiëntie en doeltreffendheid van beheersverificatieprocessen;
- beter risicobeheer en gegevensgestuurde besluitvorming;

¹¹ Verordening (EU) nr. 1303/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds, het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij en algemene bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds, het Cohesiefonds en het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij, en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1083/2006 van de Raad (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 320).

- betere naleving van de EU-regelgeving en -voorschriften.

Over het algemeen geeft Arachne blijk van een goed niveau van organisatorische interoperabiliteit, met een ontwerp en ondersteuning die de integratie van Arachne in bestaande werkstromen en processen vergemakkelijken. Het is echter mogelijk dat betaalorganen organisatorische of culturele belemmeringen voor de invoering moeten aanpakken en tijd en middelen moeten investeren in opleiding en capaciteitsopbouw om de doeltreffende invoering en het doeltreffende gebruik van het instrument te waarborgen.

6. VERDERE STAPPEN EN VOORUITZICHTEN

6.1. Verdere stappen

- (1) Verdere uitwisseling van praktijken tussen de betaalorganen — De lidstaten die Arachne in gebruik hebben genomen, moeten hun ervaringen actief delen en adviseren hoe het instrument doeltreffend kan worden gebruikt. Deze uitwisselingen kunnen plaatsvinden tijdens bijeenkomsten van de deskundigengroepen die door de Commissie worden georganiseerd, niet alleen via speciaal met dat doel opgestelde vragenlijsten, maar ook in het kader van het leernetwerk van betaalorganen (subgroep fraudebestrijding en belangenconflicten).
- (2) Gebruik van het instrument door de certificerende instanties — Ook de certificerende instanties moeten worden aangemoedigd om het instrument te gebruiken teneinde te zorgen voor consistentie tussen de audits van de controle- en beheersystemen.
- (3) Automatische integratie in de databanken van de betaalorganen — De lidstaten en de Commissie moeten meer middelen uittrekken voor de automatisering van de gegevensoverdracht naar Arachne uit nationale databanken, waardoor de administratieve processen zullen worden gestroomlijnd en de lasten voor de lidstaten zullen worden verminderd.
- (4) Beschikbaarheid van volledige en nauwkeurige gegevens — Het waarborgen van de voortdurende actualisering van hoogwaardige, volledige en nauwkeurige gegevens is van essentieel belang voor de doeltreffendheid van Arachne, die afhankelijk is van de uitrol van het Arachne-project van de Commissie. Afgezien van de voortdurende inspanningen van de Commissie om het instrument verder te ontwikkelen, hangt de algehele verwezenlijking van het project af van de door de lidstaten geüploade gegevens, die geleidelijk door alle lidstaten moeten worden verstrekt.
- (5) Aanpassing van het instrument aan de landbouwfondsen van de EU — Naarmate meer lidstaten Arachne gebruiken, moet de functionaliteit geleidelijk aan worden afgestemd op de landbouwfondsen van de EU om tegemoet te komen aan de behoeften en feedback van de lidstaten. Hiertoe moeten onder meer de risicofactoren worden bepaald die het meest relevant zijn voor de landbouwfondsen van de EU. Die verdere ontwikkelingen moeten gebaseerd zijn op regelmatige uitwisselingen van beste praktijken via de voortgezette workshops en andere fora die op EU-niveau of op verzoek van de lidstaten bilateraal worden georganiseerd.

- (6) Technische verbeteringen van het instrument — Verbeteringen van de gebruikersinterface en de gebruikerservaring (zoals instructievideo's, tooltips, hulpsecties, gebruik van een door AI ondersteunde chatbot) in het Arachne-project van de Commissie als geheel.
- (7) Verbetering van de interoperabiliteit tussen Arachne en andere datamininginstrumenten die op nationaal niveau worden gebruikt — De lidstaten moeten actief meewerken aan deze ontwikkeling om te profiteren van de toegevoegde waarde van Arachne die het mogelijk maakt grensoverschrijdende verbindingen in kaart te brengen en eerdere EU-financiering op te sporen die zich mogelijk niet gemakkelijk laten vaststellen via andere datamininginstrumenten.

De Commissie is van mening dat de autoriteiten van de lidstaten, vooral de betaalorganen, hun huidige procedures voor risicoanalyse en fraudepreventie aanzienlijk kunnen verbeteren door Arachne in te voeren en stelselmatig in te zetten. De resultaten van de bijeenkomst van de deskundigengroep van 20 september 2024 hebben de mogelijke efficiëntie en doeltreffendheid van dit instrument bij de preventie en opsporing van onregelmatigheden en de vaststelling van het frauderisico voor het GLB aangetoond. Het gebruik ervan zou echter kunnen worden uitgebreid en verbeterd.

6.2. Langetermijnperspectief

Overeenkomstig artikel 36, lid 6, en artikel 277, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 moeten de lidstaten Arachne uiterlijk vanaf de programma's na 2027 voorzien van gegevens over onder meer de GLB-uitgaven. Het is logisch en onvermijdelijk dat de nationale overheid die verantwoordelijk is voor de EU-uitgaven in het kader van het gedeeld beheer van het ELGF en het Elfpo, kiest voor het geïntegreerde gebruik van Arachne als essentieel instrument in de beheers- en controlesystemen van het GLB op het niveau van de lidstaten om het risicobeheer, het toezicht op de naleving en de gegevensgestuurde besluitvorming te verbeteren. Door gebruik te maken van Arachne kunnen de autoriteiten de opsporing van potentiële risico's automatiseren en zo zorgen voor snellere en nauwkeurigere beoordelingen. Daarnaast hebben de nationale autoriteiten door gebruik te maken van Arachne toegang tot diverse en grote datasets. Dit zou het risico op frauduleuze pogingen om toegang te krijgen tot EU-middelen verder kunnen beperken.

Met het oog op de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de bescherming van de financiële belangen van de Unie zal de Commissie blijven samenwerken met de autoriteiten van de lidstaten om volledig gebruik te maken van Arachne. In dat verband zal de uitvoering van de in dit verslag vastgestelde verdere stappen worden gemonitord en zo nodig verder worden ontwikkeld of herzien tijdens de algemene uitrol van het Arachne-project van de Commissie.